

Sygn. akt II Cz 493/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Henryk Haak (spr.)

SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika K. A.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocław – Krzyków
we W. A. M. w sprawie Kmp 15/15

z udziałem wierzyciela małoletniego M. A., działającego przez matkę K. D.

w przedmiocie zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt III RCo 6/17

p o s t a n a w i a :

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od wierzyciela małoletniego M. A., reprezentowanego przez matkę K. D., na rzecz dłużnika K. A. kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym.**

SSO Henryk Haak SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Dnia 14 listopada 2017 roku

Sygn. akt II Cz 493/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie zmienił postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu A. M. z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie Kmp 15/15 w ten sposób, że w pkt 2 - kosztami postępowania egzekucyjnego w kwocie 1.422,65 zł obciążył wierzyciela małoletniego M. A., reprezentowanego przez matkę K. D.; uchylił pkt 3 przedmiotowego postanowienia oraz dodał pkt 4, w którym przyznał dłużnikowi K. A. od wierzyciela małoletniego M. A., reprezentowanego przez matkę K. D., kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym (pkt 1) oraz zasądził od

wierzyciela małoletniego M. A., reprezentowanego przez matkę K. D., na rzecz dłużnika K. A. kwotę 197,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego, w tym kwotę 97,00 zł tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazano, że dłużnik K. A. wniósł skargę na czynność komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu A. M., polegającą na wydaniu postanowienia z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie Kmp 15/15 w zakresie obciążenia dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego (pkt 2 postanowienia), przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego

w postępowaniu egzekucyjnym (pkt 3 postanowienia), domagając się jednocześnie obciążenia wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego oraz uchylenia kosztów w wysokości 600,00 zł przyznanych na rzecz pełnomocnika wierzyciela; jak również przyznania kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym na rzecz pełnomocnika dłużnika. W uzasadnieniu skargi skarżący zarzucił rażące naruszenie przepisu art. 770 k.p.c. i art. 49 ust. 4 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji.

W wyniku rozpoznawania przedmiotowej skargi, Sąd Rejonowy ustalił, że małoletni wierzyciel M. A., reprezentowany przez matkę K. D., jest uprawniony, na podstawie wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 17 sierpnia 2011 r. w sprawie III RC 1108/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 22 sierpnia 2011 r., do alimentów od dłużnika K. A.

w kwocie po 1.800,00 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10-go każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do rąk K. D. jako przedstawicielki ustawowej. W dniu 10 września 2015 r. dłużnik K. A. przekazem pocztowym przesłał małoletniemu wierzycielowi alimenty w kwocie 1.800,00 zł na znany mu adres zamieszkania matki małoletniego wierzyciela K. D., tj. ul. (...) (...), (...)-(...) W.. Alimenty za wrzesień 2015 r. zostały odebrane w dniu 22 września 2015 r. przez wspólnie zamieszkałą z K. M. D.. Dłużnik K. A. wystąpił do Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie w dniu 28 września 2015 r.

o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.800,00 zł tytułem wymagalnego roszczenia alimentacyjnego z terminem płatności 10-go października 2015 r., przy czym kwota ta miała być wypłacona do rąk K. D. na jej wniosek bez żadnych warunków. Ponadto wniósł o zezwolenie na składanie do depozytu sądowego przyszłych świadczeń alimentacyjnych w kwocie po 1.800,00 zł miesięcznie w dacie ich wymagalności, tj. do 10-tego dnia każdego kolejnego miesiąca, przy czym kwoty te również miały być wypłacone do rąk K. D. na jej wniosek bez żadnych warunków. K. A. złożył również wniosek o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika postępowania małoletniego M. A., działającego przez matkę K. D.. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I Ns 501/15. Matce małoletniego wierzyciela K. D. w dniu 20 października 2015r. w trybie art. 138 § 1 k.p.c. doręczono zawiadomienie o złożeniu przez dłużnika przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie wniosku o zezwolenie na składanie do depozytu sądowego kolejnych świadczeń alimentacyjnych. W dniu 8 listopada 2015r. dłużnik K. A. zdeponował kwotę 3.600,00 zł tytułem alimentów za październik 2015 r. i listopad 2015 r. na rachunku depozytowym Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie. W dniu 4 grudnia 2015 r. K. D., działająca w imieniu małoletniego wierzyciela M. A., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła wniosek

o wszczęcie egzekucji alimentów. Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji zostało doręczone dłużnikowi K. A. w dniu 14 grudnia 2015 r. Dłużnik w trakcie postępowania o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu sądowego deponował kolejne kwoty alimentów przed upływem terminów płatności. Prawomocnym postanowieniem z dnia 3 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie w sprawie I Ns 501/15 zezwolił dłużnikowi K. A. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.800,00 zł miesięcznie tytułem wymagalnego zobowiązania alimentacyjnego wynikającego z wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej dnia 17 sierpnia 2011 r. w sprawie III RC 1108/10 za okres od października 2015r. do maja 2016r. - z zastrzeżeniem, że świadczenie złożone do depozytu ma zostać wypłacone do rąk matki małoletniego wierzyciela K. D., na jej wniosek, bez żadnych warunków. Nadto postanowieniem tym Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie zezwolił dłużnikowi K. A. na składanie do depozytu sądowego kwoty 1.800,00 zł miesięcznie tytułem zobowiązania alimentacyjnego wynikającego z ww. wyroku, gdy stanie się ono wymagalne - z zastrzeżeniem, że świadczenie złożone do depozytu ma zostać wypłacone do rąk matki małoletniego wierzyciela K. D., na jej wniosek, bez żadnych warunków. Wierzyciel cofnął wniosek o prowadzenie egzekucji w sprawie Kmp 15/15 pismem z dnia 31 grudnia 2016 r. W dniu 19 stycznia 2017 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu A. M. wydał postanowienie, mocą którego na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. umorzono postępowanie

egzekucyjne (pkt 1), ustalono koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 1.422,65 zł i obciążono nimi dłużnika (pkt 2), przyznano koszty zastępstwa pełnomocnika wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 600,00 zł (pkt 3).

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy zważył, że w postępowaniu egzekucyjnym obowiązuje zasada zwrotu przez dłużnika wierzycielowi kosztów celowych, tj. niezbędnych do przeprowadzenia egzekucji (art. 770 k.p.c.). Sąd uznał, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez małoletniego wierzyciela M. A., działającego przez matkę K. D., w niniejszej sprawie było niecelowe i niezasadne. K. D. wiedziała bowiem o wszczęciu przez dłużnika przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie postępowania o zezwolenie na złożenie alimentów do depozytu sądowego, co wynikało chociażby z faktu odebrania korespondencji od dłużnika w dniu 20 października 2015 r. W ocenie Sądu Rejonowego wszczęcie przez przedstawicielkę ustawową małoletniego M. A. postępowania egzekucyjnego przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy o złożenie świadczenia do depozytu sądowego, kiedy w myśl art. 470 k.c. ważne złożenie do depozytu ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia, było przedwczesne. Dlatego zasadnym jest obciążenie małoletniego wierzyciela jego kosztami, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 770 k.p.c. w zw.

z art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji

(t.j. - Dz.U. z 2016 r., poz. 1138), zgodnie z którym w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty egzekucyjne, uiszcza wierzyciel. Odnosząc się do skargi w części dotyczącej niezasadnego obciążenia dłużnika kosztami zastępstwa prawnego, Sąd Rejonowy uznał, że niecelowość wszczęcia egzekucji, przesądza również o obciążeniu wierzyciela, na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., także kosztami zastępstwa prawnego dłużnika. Wierzyciel przegrał bowiem to postępowanie. Dłużnik zaś poniósł uzasadniony koszt w postaci wynagrodzenia pełnomocnika, który podjął uzasadnioną obronę jego praw. W związku z tym dłużnikowi należą się koszty reprezentującego go adwokata.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone zażaleniem przez dłużnika w całości.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu – w istocie - naruszenie przepisu postępowania - art. 770 k.p.c. wyrażające się w uznaniu, że prowadzenie egzekucji w stosunku do dłużnika było celowe i konieczne, a w konsekwencji uznanie, iż wierzycielowi należą się koszty w postępowaniu egzekucyjnym.

Mając na uwadze powyższy zarzut, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez oddalenie skargi na czynność komornika.

W odpowiedzi na zażalenie wierzyciel wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania, w tym, kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy oraz poczynione na ich podstawie rozważania prawne i uznaje je za własne.

W takiej sytuacji, gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Rację ma Sąd I instancji, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają obciążenia kosztami postępowania Kmp 15/15 wierzyciela. Jak zasadnie podniósł Sąd a quo, jeżeli dłużnik dobrowolnie co do terminów i wysokości świadczy należności alimentacyjne wynikające z tytułu wykonawczego, nie można uznać, by przeprowadzenie egzekucji było

celowe, i w związku z tym, by ciążył na nim obowiązek zwrotu wierzycielowi kosztów postępowania egzekucyjnego. Tymczasem w realiach niniejszej sprawy w chwili złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego reprezentująca małoletniego wierzyciela matka K. D. wiedziała o wszczęciu przez dłużnika przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie postępowania o zezwolenie na złożenie alimentów do depozytu sądowego, co wynikało z faktu odebrania korespondencji sądowej w dniu 20 października 2015 r.

Co więcej, dłużnik jeszcze przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego w dniu 4 grudnia 2017 r., złożył w dniu 8 listopada 2015 r. do depozytu sądowego kwotę 3.600,00 zł, stanowiąca należność z tytułu alimentów za październik i listopad 2015 r. W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego dłużnik realizował dobrowolnie swój obowiązek alimentacyjny względem małoletniego wierzyciela.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem skarżącego, że w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego realizacja przedmiotowego obowiązku alimentacyjnego była niepełna, albowiem dłużnik zalegał wobec wierzyciela z odsetkami od alimentów za okres od dnia

11 września 2015 r. do dnia 21 września 2015 r. oraz od dnia 11 października 2015 r., tj. od dnia wymagalności alimentów za miesiąc październik, do dnia 7 listopada 2015 r., tj. do dnia poprzedzającego dzień zdeponowania należności alimentacyjnej na rachunku depozytowym Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie. Zdaniem Sądu Okręgowego fakt ten nie przemawia jednak za uznaniem o braku trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji o obciążeniu kosztami postępowania egzekucyjnego wierzyciela. Należy bowiem podnieść, że zaległość odsetkowa była niewielka i wynikała w przeważającej mierze z postępowania K. D., której miejsce pobytu nie było znane, co skłoniło dłużnika do wystąpienia z wnioskiem

o zezwolenie na złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, co dłużnik uczynił niezwłocznie.

Powyższe przemawia za uznaniem, że pomimo istnienia w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego niewielkiej zaległości odsetkowej, z uwagi na względy słuszności, o których mowa w przepisie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., koszty postępowania powinny obciążać wierzyciela.

Dlatego, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Henryk Haak SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski